

NORGES HØYESTERETT

Den 24. april 2013 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Utgård, Normann og Kallerud i

HR-2013-00866-U, (sak nr. 2012/2114), straffesak, anke over dom:

A AS (advokat Cato Schiøtz)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (førstestatsadvokat Arnt Angell)

avsagt slik

BESLUTNING:

- (1) Ved Høyesteretts ankeutvalgs beslutning 6. februar 2013 ble anke fra A AS over Borgarting lagmannsretts dom 15. oktober 2012 tillatt fremmet for så vidt gjelder avgjørelsen av om straff skal ilegges foretaket og utmålingen av straffen, jf. straffeloven § 48 b. Bevisvurderingen med hensyn til omfanget av korrupsjonen skal ikke prøves. Anken over lovanvendelsen under skyldspørsmålet og saksbehandlingen ble ikke tillatt fremmet.
- (2) Ved brev 1. mars 2013 har advokat Schiøtz på vegne av A AS begjært bevisopptak – alternativt innhenting av utenrettslige erklæringer – fra administrerende direktør i A AS B, advokat C og D. Det er også innkommet brev datert 14. april 2013.
- (3) Påtalemyndigheten har i skriv 11. mars og 12. april 2013 motsatt seg at det avholdes bevisopptak.
- (4) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at en part kan begjære bevisopptak etter straffeprosessloven § 338 når han finner det nødvendig å få opptatt rettslig forklaring. Ankeutvalget avgjør om begjæringen skal tas til følge, jf. straffeprosessloven § 330. Utvalget er gitt en skjønnsmessig kompetanse til å bestemme hvilken bevisførsel som skal tillates og hvordan bevisførselen skal skje. Bestemmelsen gjør unntak fra straffeprosessloven §§ 296 og 297, jf. HR-2010-2068-U. Utvalget må ved skjønnsutøvelsen ivareta sin plikt til å sørge for at saken blir fullstendig og forsvarlig opplyst, jf. straffeprosessloven § 294 og Rt. 1998 side 1176.
- (5) Det er begjært bevisopptak av tre vitner, og utvalget ser på disse vitnene hver for seg.
- (6) *Administrerende direktør i A AS B:*

Advokat Schiøtz har opplyst at administrerende direktør B skal forklare seg om reaksjoner fra Verdensbanken, reaksjoner fra kunder og forretningsforbindelser, spørsmålet om betydningen av retningslinjer og instruksjoner og også om forhold av betydning for øvrige elementer i straffeloven § 48 b.

- (7) Etter utvalgets syn kan det ikke utelukkes at Bs forklaring om dette kan ha betydning. Det kan riktignok være usikkert i hvilken grad forklaringen vil supplere lagmannsrettens fremstilling, men når det hevdes at denne er mangelfull og uriktig, bør parten etter utvalgets oppfatning få anledning til bevisføring om dette, jf. Rt. 1998 side 1176.
- (8) *Advokat C:*
Det er angitt at C, som har vært juridisk rådgiver i Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF), skal forklare seg om bransjepraksis i forhold til etiske regler og retningslinjer i 2003. Påtalemyndigheten gjør gjeldende at det ikke er relevant å belyse praksis i ingeniørbransjen som sådan, da de færreste medlemsbedrifter i RIF hadde virksomhet i utlandet og korrupsjonsutsatte områder. Det synes ikke å bli bestridt at As retningslinjer var på linje med retningslinjene til andre medlemsbedrifter i RIF, og utvalget er enig i at det derfor kan synes tvilsomt hvilken betydning hans forklaring vil ha.
- (9) Advokat Schiøtz hevder imidlertid at lagmannsrettens vurdering på dette punkt hviler på en utilstrekkelig faktisk gjennomgang, og at det er nødvendig med supplerende informasjon. Ankeutvalget er på denne bakgrunn kommet til at bevisførselen skal tillates.
- (10) *D:*
D er angitt å skulle kunne gi supplerende opplysninger om bakgrunnen for og innholdet i brevet 23. april 2007 til administrerende direktør, hvor det ble anbefalt at man ikke anmeldte saken til påtalemyndigheten. Det anføres at lagmannsretten har tatt feil i vurderingen av dette brevets betydning.
- (11) Utvalget er usikker på hvilken betydning Ds forklaring vil ha. Forsvarer mener imidlertid at denne skal kunne underbygge at lagmannsretten har tatt feil i sin vurdering av brevets betydning, og utvalget er på denne bakgrunn kommet til at bevisopptaket bør tillates.
- (12) Advokat Schiøtz har begjært bevisopptak, alternativt innhenting av utenrettslige erklæringer, og det synes å fremgå at det etter hans oppfatning er tilstrekkelig å innhente skriftlige erklæringer fra alle de tre vitnene.
- (13) Påtalemyndigheten har imidlertid motsatt seg utenrettslig erklæring, og utvalget antar det etter omstendighetene bør foretas bevisopptak.
- (14) Begjæringen om bevisopptak tas etter dette til følge.
- (15) Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING:

Begjæringen om bevisopptak av B, C og D tas til følge.

Kristin Normann
(sign.)

Karl Arne Utgård
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: